

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar so v posebnem pismu čestitali kardinalu Schwarzenbergu in nadškofu v Pragi, ki obhaja zlato sv. mešo, in tako zopet pokazali svetu, kako čislajo katoliško duhovščino, delujočo za blagor vsakega ljudstva. Kardinal je se vselej tudi za narodne pravice Čehov potegoval. — Na Dunaji so razni delavci v velikem številu se zbrali pred policijskim ravnateljstvom in razsajali, ker je njihov list „Zukunft“ pogosto konfisciran ali pograbljen. Policaji in vojaki so pa se zakadili v delavce in jih razgnali. Pri tej priliki bilo je 42 delavcev ranjenih pa tudi nekaj policajev. — Gališki c. k. namestnik grof Potocki je šel v pokoj. Na njegovo mesto pride vitez Zaleski. — V Budimpešti so se Judi drzno obnašali in Magjare razdražili. ti pa so začeli razsajati in v večih ulicah Judom vse pobili: šipe, dveri, pohištvo, dokler niso policaji in vojaki miru napravili. — Hrvate čedalje bolj stiskavajo Magjari. Tako je magjarski Jud in najvišji finančni uradnik David v Zagrebu dal pribiti ogerski grb namesto hrvatskega, cesar si dosedaj ni upal. Na dalje slišimo, da hočejo Magjari primorsko mesto Reko (Fiumo) popolnem od Hrvatske odtrgati, kar bo se ve ljudi še huje razdražilo. — Na Koroškem se je čudo zgodilo. Slovenci v Rožeki dobijo slovensko šolo. To je deželni šolski svet vsled velikim prošnjam vendar enkrat dovolil. Blizu 100 šol vzdržujejo koroški Slovenci pa se podučuje nemški pogosto od nemških učiteljev, ki ne umejo nič slovenski. Deca se uči nemški brati, druga pa se skoraj ne nauči ničesar. To je ravno taka krivica, kakor če bi se Nemcem vsiljevali kitajski učitelji, ki bi nemško deco namesto v umljivej nemščini podučevali v neumljivej kitajščini. Da bi vendar liberalni Nemci enkrat sprevideli in popravili krivico, katero delajo tukaj po omiki hrepenečim Slovincem!

Vnanje države. Cesar Viljem je zopet doma in je srbskega kralja Milana povabil k velikim manevrom. To bodo pa Rusi gotovo zamerili. Sploh pa se ti pripravljajo na mogoči boj zoper Nemčijo, s katerim ta že več časa žuga. Zato delajo nove in velike šance okolo Varšave, Modlina, Ivanograda in Brešta-Litevskega, tudi nove železnice stavijo naglo, da bi leži in hitreje vojakov porivali na vse strani. — Na Španskem nastala je na večih krajih revolucija, zlasti mnogo vojakov in oficirjev želi kralja pregnati in republiko proglasiti. Vendar do sedaj še so kraljeveci močnejši od republikancev. — Papež so francoske republike predsednika v posebnem pismu svarili, naj pustijo sv. katoliški Cerkvi neprijazno politiko. Predsednik je dolgo premišljeval in odlagal, sedaj se je kakor nekdanj pijemonteški kralj

izgovarjal na ministe in poslance. Črnogorski knez je svojo hčer Zorko v sijajnem ženitovanju omožil s princem Petrom Črnimžordževićem; ruski car bil je zastopan po knezi Orlovu. V Egiptu še zmiraj kolera davi ljudi, vsaki dan še jih umrje 300—400. — Kitajci so iz Amerike zadnje mesece za 10 milijonov goldinarjev orožja in streliva dobili in pošiljajo proti Tonkingu vedno več vojske novemu Anamskemu cesarju v pomoč. Toda Francozi zbirajo tam tudi vedno več vojske in tako utegnemo vsaki čas od ondot čuti o krvavih bitkah.

Za poduk in kratek čas.

Cesar v Ptuj.

Znano je, da mi Slovenci, odkar je odložil g. dr. Ploj svoj mandat, nimamo ne jednega zastopnika v mestnem zastopu. Mi Slovenci tedaj v tem zastopu nimamo govoriti niti besedice „čast“ pa imamo plačevati velike mestne doklade, kajti gospodarstvo je povse slabo. Misli bi si pa vendar vsak, da ob priliki, ko pride sam presvitli milostljivi vladar v naše mesto, bodi mestni zastop kaj storil za olepšavo. Pa kako se bi varal. Če je treba poslati deputacijo na Dunaj k nemškemu „parteitagu“, kder so na Slované in tudi nas Slovence zabavljali in psovali, takrat ima naš zastop takoj zadosti denarja, da pošlje „naprednjaka“ ali menda le nazadnjaka Miheliča itd. na Dunaj. In če je treba napraviti kako Jožefovo „slavnost“ zopet ima mestni zastop mnogo denarja na razpolaganje, vsaj ima vsa taka slavnost edini namen nas Slovence psovati in svetu lagati, da je pri nas vse nemško, akopram so pri nas le pravcati „nemškutarji“.

Ko pa ima priti sam svitli vladar, naš milostljivi cesar, mestni zastop stori blizu toliko, kakor nič.

Slovenci so pa radi pokazali, da svojega cesarja črez vse ljubijo in da so mu čez vse vdani. Olepšali so svoje hrame, naši nemčurji pa so razobesili nekaj zastav, ki so jim od Jožefove svečanosti ostale in mej temi je bilo mnogo frankfurtarc, t. j. taci, ki so pri nas v Avstriji prepovedane. Toliko o mestnej olepšavi. Toda naši okoličani, pošteni slovenski kmetje, znajo svojega cesarja bolje čislati kot ošaben nemčurski „purgar.“

Zjutraj uže na den cesarjevega prihoda, to je 10. julija si povsodi zapazil brezštevilno praznično oblečenega ljudstva v našem mesteci. Ormožki okraj poslal pa je 119 jahačev v narodnej obleki. Imeli so čile konje, na katere smejo ponosni biti. Vsak jahač je imel cesarsko zastavico v rokah in slovenski trak čez prsa. —

Okoli 10^{1/2}, odjašejo cesarju proti na Haj-

dino. Tukaj je bilo uže na stotine ljudstva. Kmečki hrami bili so lepo ozaljšani. Vse se je veselilo na cesarjev prihod.

Okoli pol ene se zasliši strel, v vseh cerkvah zvonijo, jahači pa v strahovitej vročini grejo cesarju nasproti. In ko cesar dospe na Hajdino, zaslišalo se je iz sto in sto grl „živio.“

Na Hajdini pozdravi Nj. Veličanstvo občinski zastop slovenski, cesar pa je blagovolil nagovoriti več osob, mej družimi tudi g. župnika in hajdinskega nadučitelja znanega nemškutarja, kateri je tako lačen, da od nemško-prajzovskega šulferaina groše jemlje, Vincenca Kocmuta vprašaje: kako otroci šolo obiskujejo? Na kar odgovori Kocmut: „prav slabo“. Če je tudi to istina, se nam zdi tak odgovor nasproti cesarju samemu zelo nepremišljen, kajti s tem je učitelj pred najvišjim gospodom vso občino osramotil. Pa kaj to nemčurja briga?

Cesar spremljan slovenskih jahačev pada se proti Dravi, kder so pijonirji napravljali most črez reko. Most je bil v 22 minutah gotov. Cesar sam, kakor tudi njegovo spremstvo podalo se je na most. Potem se poda cesar v mesto. Ves pot v mesto in skozi do glavarstva, kjer je cesar vzprejemal dostojanstvenike, duhovščino, okrajni odbor, pozdravljalo ga je polno občinstva razoglavo z navdušenimi živio-klici.

Tu imam omeniti, da so naši nemčurji na vse pretege na to delali, da bi vse zadušili, kar je slovenskega. Toda dva znana glavača sta obračala, naš vrli slovenski kmet pa je obrnil in sicer tako, da je moral cesar sam razvideti, da so tu slovenska tla.

Nemčurji so dognali, da se cesar ni peljal mimo „Narodnega doma“, na katerem je pla-pola kranjsko-slovenska trobojnica, prepovedati pa so tudi hoteli samovoljno slovenske nagovore, kar se pa jim ni posrečilo. Župan Rodošek pa bi bil najraje videl, da bi kmečko ljudstvo ne bilo prišlo totti den v mesto in čul sem celo, da se je kmetom vhod v mesto branil. Tudi je bil toliko malosrčen, da si ni upal prepovedati razobešanje znanih frankfurtare, in zato ga je, kakor tudi Premiersteina c. k. deželni namestnik baron Kübek precej ostro pokaral: „zato (zavoljo razobešanja teh zastav) od mene ne bote imeli hvale in mislim tudi od Nj. Veličanstva ne, in zopet: to je pravi „škandal“, o škandal“. To so gotovo ostre besede, če se pomisli, da so bile od tako visokega nam Sloven-cem gotovo ne prijaznega gospoda v pričo toliko imenitnih gospodov in poštenih slovenskih kmetov govorjene. Župan Rodošek pa je se totti den kazal tako smešnega, kakor bi imeli pustni torek, ko se po mestu vozijo. Z voza je kričal: „klobuke dol, pa hoch, vivat“, toda nihče se ni zmenil za njega, kakor da bi on ne bi bil župan Ptujski. Še le ko vidi, da s „hoch“ nič ne opravi, začne sam prav plaho

vpiti: no vpite, „živio“, „živio“, ljudstvo ga uboga in iz tisočernih močnih slovenskih grl si čul „živio“, „živio“ (pa ne „čivio“.). — Deputacije so bile vse milostno sprejete. Vrli župan g. Mikl nagovoril je Nj. Veličanstvo v imenu županov slovenski, cesar pa je posamezne vprašal o tej in onej zadevi. Ko odpusti to deputacijo reče jej: „srečno!“ Tedaj sam svitli vladar se našega jezika ne sramuje, našim nemškutarjem pa se začne takoj ježiti koža, kedar čujejo slovensko besedo. Premierstein je bil vprašan, kake narodnosti so prebivalci okraja, na kar je moral odgovoriti: razun mesta celi okraj slovenski. Najvažnejši pa je bil odgovor na dr. Geršakov slovenski sledeči odgovor: „Naj Nj. Veličanstvo blagovoli izvesti tiste pravične postave, ki nam zagotavljajo naš narodni obstanek in srečno bodočnost“; na kar cesar mej drugim rečejo: Meni so vse narodnosti jednako pri srci in prizadeval si bodem, da se izvedo vsi zakoni. G. Raišpa je blagovolil cesar vprašati o razmerah okraja, kako kaže letina itd. Omeniti imam, da je bil načelnik našega okrajnega zastopa jako prijazno sprejet, katero čast Rodošek ni tako imel. Po predstavi deputacij odpelje se visoki gost v bolnišnico in v hiralnico, na potu tja Ga je pa pozdravljala šolska mladež in množica ljudstva. Potem se je odpeljal ob polu štirih, odzdravljajoč skoz okno občinstvu stoječemu tik železnice, katero Ga je neprenehoma burno pozdravljalo. To so glavne točke Najvišjega bivanja v naši okolici in mestu Ptuji in ne zdi se mi potrebno bolje natanko tega popisovati, ker je skoraj vsaksteri podrobnosti sam opazil. Mi Slovenci smemo s cesarjevim obiskom prav zadovoljni biti, vsaj smo tudi storili, kar je bilo v naših močeh. Naši nemčurji pa so vsled povedanih neumnščin potrti.

I. M.

Smešnica 33. Velik gospod je v Celji se naobedoval. Ko plača, doloži še nekaj okroglega natakariči strežnici. Ta pogleda dar in začudena reče: gospod, Vi ste se zmotili, to je samo pol krajcarja. Gospod odvrne: jaz se nisem zmotil, jaz nikoli ne dam — menje.

Razne stvari.

(Javna zahvala.) Podpisana izrekata naj toplejšo zahvalo v svojem in v imenu šolske mladine v celjski okolici vsem blagim do-brotnikom, ki so pripomogli, da so dobivali učenci in učenke skoz celo leto opoldne tople hrane. Dalje se pristrčno zahvalujeta slavn. predstojništvu celjske posojilnice za 300 iztisov knjižice „Habsburški rod“, ktere je letos šolske mladeži pri Habsburški svečanosti podarilo. Franc Lipovšek načelnik kraj šolsk. sveta, J. Lopan, šolski vodja.